

Schriftelijke vragen (art. 39 Reglement van Orde)

Aan de voorzitter van Provinciale Staten van Gelderland

Datum : 28-11-2023

Van : Eric van Kaathoven

Onderwerp: Vervolg vragen veiligheid en andere kanttekeningen bij railterminal Gelderland

Inleiding

Op 3 oktober gaf gedeputeerde staten antwoord op de schriftelijke vragen van de SP-fractie over veiligheid en andere kanttekeningen bij railterminal Gelderland PS2023-873. Dank daarvoor. Op 8 oktober ontvingen provinciale staten een nota van repliek van Coenrady Consult. Op 1 november ontvingen we bericht van gedeputeerde Witjes over de uitspraak van de Raad van State over het aangepaste inpassingsplan Railterminal Gelderland: de bezwaren zijn ongegrond verklaard. Tijdens de vergadering van provinciale staten van 8 november 2023 heeft gedeputeerde Witjes toegezegd dat de aanbesteding voor de railterminal niet nomaals verlengd zal worden maar werd ook het verzoek om openheid over de begroting per 31 dec. 2023 afgewezen. Op 15 november ontvingen we van de heer Ard op de Weegh Fractievoorzitter BOB, namens een groot aantal fracties in de gemeenteraad van Overbetuwe (CDA, GBO, Groen Links, D66, Burgerbelangen Overbetuwe, PvdA samen 25 van de 29 zetels), een kopie van hun WOO verzoek. In dit verzoek vragen zij mede naar aanleiding van de antwoorden van Gedeputeerde Staten op de schriftelijke vragen van de SP om volledige openheid en openbaarheid betreffende:

- 1. De volledige gespecificeerde begroting van de Railterminal, zoals vastgelegd in het huidige college-akkoord van GS, eerdere akkoorden van GS én besluiten van PS;*
- 2. De informatie/documenten voor de aanbesteding en de uitgifte voor erfpacht van de Railterminal. Alle technische informatie/documenten t.b.v. een toekomstige exploitant;*
- 3. De technische en financiële beschrijving, inclusief plattegrondtekeningen, van de brandblusvoorzieningen, zoals deze zijn opgenomen in het plan voor de Railterminal;*
- 4. Eventuele informatie/documenten waaruit blijkt dat een andere partij de financiering van de bluswatervoorziening, gebaseerd op de Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid, Brandweer Nederland, op zich wil nemen;*
- 5. De informatie/documenten die ten grondslag liggen aan de recente uitspraak van de projectleider van de Railterminal, mevrouw Patricia van Eijndhoven tegen de heer John van Leeuwen van de gemeente Overbetuwe, dat in de Railterminal de bluswatervoorziening, gebaseerd op de Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid, Brandweer Nederland is of wordt voorzien;*
- 6. De informatie/documenten, die betrekking hebben op het gegeven advies van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) inzake veiligheid en bluswatervoorziening. Het Pre-advies Veiligheidsregio Gelderland-Midden, mailwisseling met Bram de Vries op 3 en 11 oktober 2018. Inclusief alle correspondentie/overleg na dit gegeven advies en eventueel het huidig standpunt van de VGGM.*
- 7. De informatie/documenten, die betrekking hebben op de wijziging van het onderdeel externe veiligheid van het Provinciaal Inpassingsplan. Het verschil tussen het ontwerp en het definitieve Inpassingsplan. De gevoerde correspondentie/besprekingsverslagen e.d. met de Omgevingsdienst Regio*

Nijmegen, alsmede met de opsteller van het rapport externe veiligheid RTG 2019, zijnde Royal Haskoning;

8. De informatie/documenten, die betrekking hebben op het vooroverleg tussen de ODRN/ODRA en de toekomstige exploitant van de Railterminal inzake de Omgevingsvergunning Bouwen en milieu voor de Railterminal, inclusief een (concept)-aanvraag en de correspondentie van de adviseurs.

Op 17 november ontvingen we van de heer Ard op de Weegh (BOB) en de heer Elbert Elbers (PvdA Overbetuwe) een mail met de titel 'Geen adequate blusvoorziening in aanbestedingspapieren'. Hierin trekken zij de conclusie dat in de aanbestedingspapieren niet de noodzakelijke en wettelijk verplichte blusvoorziening zijn opgenomen.

De antwoorden op onze schriftelijke vragen, de nota van repliek van Coenrady Consult en het WOO-verzoek van de Overbetuwse raadsfracties en de mail over ontbreken van adequate blusvoorzieningen, roepen bij de SP-fractie een aantal vervolgvragen op:

1. Is de (meermaals verlengde) aanbesteding van railterminal Gelderland tot nu toe volledig volgens alle daarvoor geldende regels uitgevoerd? Aanvullend, meer specifiek de vraag of het transparantiebeginsel volledig en correct is uitgevoerd?

Ter toelichting: overheden moeten duidelijke informatie aan ondernemers geven over een aanbesteding, zie:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanbesteden/aanbestedingsregels>

2. Het is ons niet duidelijk of de provincie Gelderland geïnteresseerden volledig en correct heeft geïnformeerd over de benodigde (brandveiligheids)voorzieningen op de Railterminal, het gestelde in de Handreiking bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid alsmede het Advies van de VGGM. Wij ontvingen van Coenrady Consult onderstaande analyse. Is deze analyse volgens uw college correct en zo niet op welke punten niet? Wat zijn de geschatte mogelijke extra kosten en wie gaat deze betalen?

Bij de stukken voor de aanbesteding is een plattegrondtekening te downloaden van het referentieontwerp van de blusleiding. Het betreft een tekening van Movares uit 2017. Dit ontwerp is een enkelvoudige droge blusleiding, die moet worden gevoed door de brandweer. Aan de oostzijde /rechterkant van de tekening staat VPB3. Het vulpunt voor de brandweer van Valburg. Er zijn verder 14 brandkranen voorzien. De capaciteit van de leiding is 180 m3/uur (3.000 liter minuut). Dit is al te laag!

In figuur 3.9 van de Handreiking bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid van de brandweer is het beslismodel aangegeven. Wanneer er geen sprake van gevaarlijke stoffen is in de Omgeving Valburg 4.000 liter per minuut, binnen 60 minuten gedurende 2 uur voldoende. (rechterzijde van de kolom).

In het milieurapport behorend bij het Provinciaal Inpassings Plan (PIP) is duidelijk aangegeven dat er wel sprake is van gevaarlijke stoffen. Dit vloeit voort uit de Betuwelijn en het vervoer van gevaarlijke stoffen daarover.

In de beantwoording van de schriftelijke vragen van de SP wordt dat uitgangspunt (het maatgevende scenario met een calamiteit met gevaarlijke stoffen) niet door GS weerlegt. We gaan dus uit van dit maatgevende scenario.

In 2018 heeft de Veiligheidsregio Gelderland Midden geadviseerd op basis van een eerdere versie van Handreiking bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid waar ook de eis van 6.000

liter per minuut binnen 15 minuten bij een emplacement met activiteiten met gevaarlijke stoffen is opgenomen.

Voor 6.000 liter per minuut binnen 15 minuten heb je twee eigen stationaire bluswaterpompen en een ringleiding langs beide zijden van het emplacement nodig. Je voedt de ringleiding van beide zijden om 6.000 liter per minuut te kunnen halen. Je moet bij gevaarlijke stoffen altijd bovenwinds benaderen (een ringleiding). Bij een dreigende BLEVE of een lekkage met HF of ammoniak moet je ook snel handelen met water. Dus binnen 15 minuten. Dat lukt de lokale brandweer niet.

2. Wat zou het gevolg kunnen zijn als de aanbesteding niet volledig correct is verlopen? Welke risico's loopt de provincie Gelderland hierbij (financieel en anderszins)?
3. Bent u het met de SP-fractie eens dat sprake is van verstoorde verhoudingen op dit dossier tussen de gemeente Overbetuwe en de provincie Gelderland mede gezien het feit dat raadsfracties zich in grote meerderheid genoodzaakt voelen om met een WOO-verzoek openheid af te dwingen? Zo nee, waarom niet?
4. Bent u het met de SP-fractie eens dat het beste wat u nu kunt doen om de verhoudingen met de gemeente Overbetuwe te verbeteren, naast het bieden van openheid, het schrappen van de plannen voor een railterminal zou zijn? Zo nee, waarom niet?

Met vriendelijke groet,

Eric van Kaathoven (SP)